نذر هفته

جشن داریم چه جشنی

خب در جریان هستید که چهارشنبه این هفته به مناسبت سالروز امامت امام زمان(عج) تعطیل است. به همین مناسبت هم مسجد جمکران برنامه‌هایی را تدارک دیده. آنطور که معاون فرهنگی مسجد جمکران گفته برگزاری همایش «عهد جانان»، اجتماع «قلب‌ها»، صبحگاه مشترک شش هزار یگان نظامی و رونمایی از اپلیکشین «شمیم» (شبکه مردمی یاوران مهدی) از جمله برنامه‌های یک هزار و صد و هشتاد و یکمین سالروز آغاز امامت حضرت ولی‌عصر (عج) است.

حجت‌الاسلام یاسین حسین‌آبادی این را هم اشاره کرده که این برنامه‌ها کاملا خانوادگی است و برای اقشار مختلف مردم طراحی شده: «برای افزایش بیش از پیش همدلی والدین و فرزندان بازی‌های خانوادگی را طراحی کرده‌ایم، در حوزه نوجوان و جوان مسابقه «دوست خوب من» طراحی شده است، در برنامه‌های بزرگسالان و زوج‌های جوان شعار «رُحَمَاءُ بَینَهُم» را محور قرار دادیم تا اجتماع قلب‌ها محقق شود.»

جالب است بدانید که دامنه این برنامه‌ها و طرح‌های فرهنگی در فضای مجازی هم رسوب کرده است. مثلا این‌که پویش # نذر_همدلی با شعار «برای آمدنت همدل باشیم» راه‌اندازی شده تا هر کس به هر طریقی که می‌تواند با دیگران در زمینه‌سازی برای ظهور امام زمان(عجل... تعالی فرجه) همدل و همراه شود.

تجلیل از ده تا ۱۵ نفر از موکب‌داران فعال مهدوی در ایام پیاده‌روی اربعین حسینی نیز از دیگر برنامه‌های این شب در مسجد جمکران خواهد بود. به گفته معاون فرهنگی مسجد جمکران، مبارزه با انحرافات، روشنگری، تعظیم شعائر مهدوی، متوجه کردن قلوب زائران به امام زمان (عجل... تعالی فرجه) و معرفت بخشی از محورهایی است که به تناسب آنها از این موکب‌داران تقدیر به عمل می‌آید.

حجت‌الاسلام یاسین حسین‌آبادی این را هم اضافه کرده: چهارشنبه شب، ۱۵ آبان همایش «عهدجانان» با حضور طلاب حوزه‌های علمیه در شبستان کربلای مسجد و نیز جشنی عمومی ویژه زائران در مسجد امام علی(علیه‌السلام) با حضور مداحان و شاعران اهل بیت (علیهم‌السلام) برگزار می‌شود. پنجشنبه، ۱۶ آبان مقارن با نهم ربیع الاول صبحگاه مشترک ویژه یگان‌های نظامی با حضور ۶۰۰۰ نفر و به نیابت از ۶۰۰۰ شهید استان قم همراه با سخنرانی سردار سرلشکر باقری، رئیس ستادکل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی برگزار می‌شود. در ادامه عصر پنجشنبه، نهم ربیع‌الاول «اجتماع مردمی قلب‌ها» با سخنرانی حجت‌الاسلام سید حسین مومنی و مداحی حاج عباس حیدرزاده و نیز شعرخوانی و اجرای گروه‌های سرود برپا می‌شود.

به آتش کشیدن تخت جمشید توسط اسکندر مقدونی باعث شد
بعد از این همه سال، سفیر یونان از ایرانی‌ها عذرخواهی کند

عذرخواهی بعد از ۲۳۴۹ سال

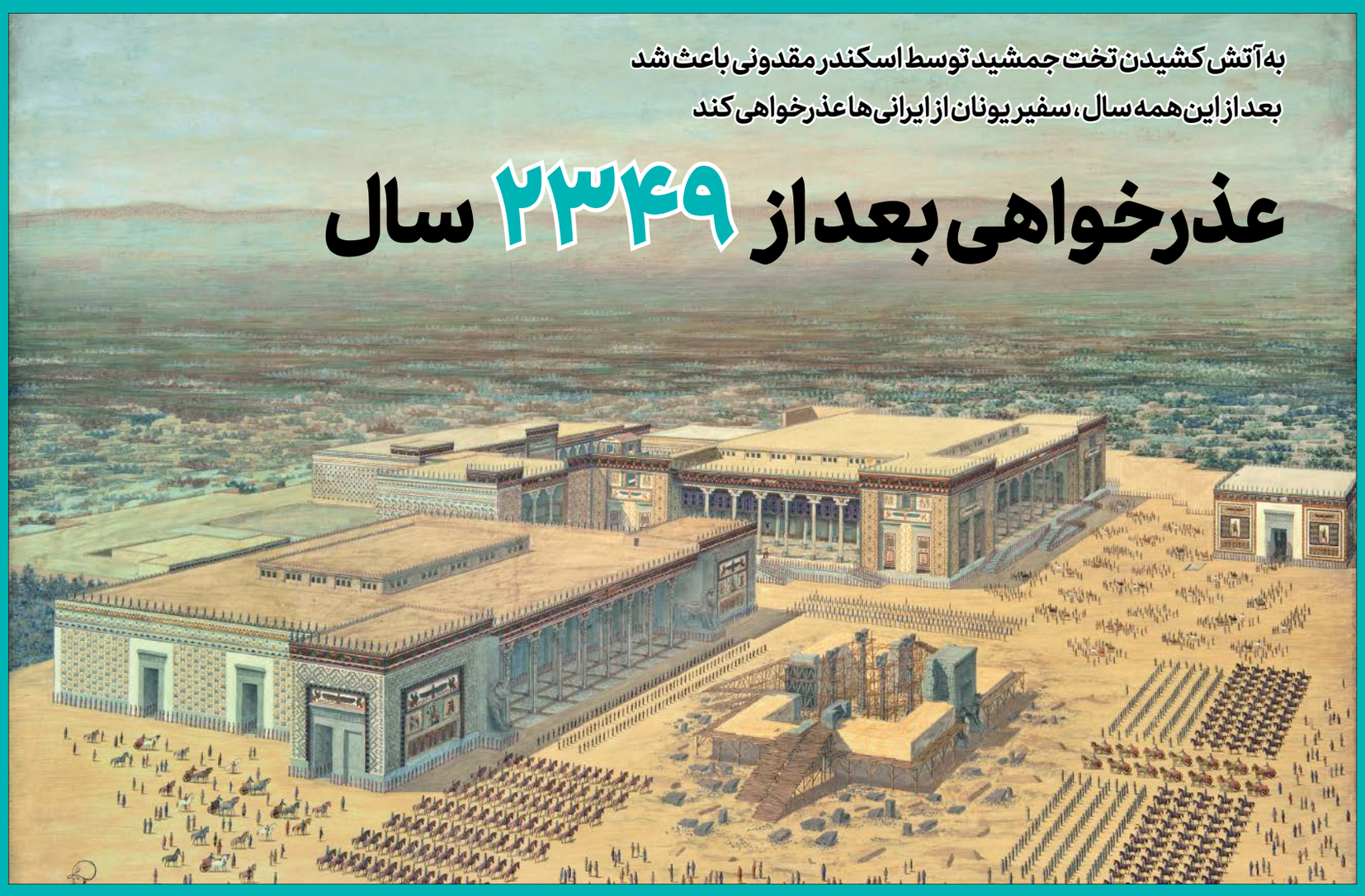

یکی اثر نقاشی نزدیک به بنای واقعی تخت جمشید که توسط محمد حسین مصور الملک و در اواسط دهه ۳۰ شمسی کشیده شده است

آذر مهاجر
ادبیات و هنر

یکی بود یکی نبود، بیشتر از ۲۵۰۰ سال پیش در سرزمینی سبز و زیبا، شهری بود به نام پارسه. این شهر پایتخت سرزمینی بود به نام ایران و پادشاهی داشت به نام داریوش بزرگ یا داریوش اول که جایی به نام تخت جمشید را به عنوان مقر فرماندهی و محل زندگی‌اش تدارک دیده بود؛ مکانی به نام تخت جمشید که مجموعه‌ای بود از قصرهای بزرگ دوران.

تخت جمشید حدود ۲۰۰ سال آباد بود تا این‌که اسکندر مقدونی به ایران آمد. وقتی او و لشکریانش از ایران می‌رفتند، تخت جمشید در آتش سوخته بود. عده‌ای می‌گویند اسکندر مقدونی آن را آتش زده، عده‌ای می‌گویند این اتفاق عمدی نبوده و عده‌ای هم معتقدند اسکندر در حال مستی تخت جمشید را به آتش کشیده است.

این آتش‌سوزی بزرگ و تاریخ‌سوز هر طور که رخ داده باشد، فرقی ندارد. مساله اینجاست که کار، کار اسکندر است و امروز نوادگانش در یونان سرشکسته هستند بابت چنین برگ ننگینی در تاریخشان و یکی از این یونانی‌های شرمنده کسی نیست جز دیمیتری الکساندرکیس، سفیر یونان در ایران که بعد از ۲۳۴۹ سال بابت کاری که پادشاه کشورش مرتکب شده اظهار تاسف می‌کند.

ماجرا از این قرار است که او و همراهانش، مهمان دفتر تبلیغات اسلامی بودند و داشتند درباره گسترش همکاری‌های علمی با مسؤولان دانشگاه باقرالعلوم(ع) وابسته به این دفتر گفت‌وگو می‌کردند که داغ دل آقای دیمیتری تازه شد و بابت از بین بردن بخشی از آثار تاریخی ایران، عذرخواهی کرد.

از آقای سفیر چه می‌دانیم؟

دیمیتری الکساندر کیس شهریور سال ۹۶ به ایران آمد و استوارنامه‌اش را به عنوان سفیر یونان در ایران به محمدجواد ظریف تقدیم کرد. تا همین یکی دو روز پیش خبر خاصی از او نبود جز دیدارش با مسؤولان کمیته المپیک اما گویا این هفته سفری داشته به قم.

در این سفر آقای سفیر نه تنها از زیبایی‌های شهر قم لذت برده بلکه به همراه جمعی از اعضای مجمع عالی حکمت اسلامی با حضور در بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسراء با آیت‌ا... العظمی جوادی‌آملی دیدار کرده است و همان‌طور که گفتیم سری هم زده به دانشگاه باقرالعلوم(ع) وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی.

از دیمیتری الکساندر کیس چیز زیادی نمی‌دانیم جز همین موارد و البته این‌که نام میانی‌اش همان اسکندر است به زبان اروپایی.

علاقه آقای سفیر به سوهان قم

دیمیتری الکساندر کیس در ابتدای ورود به دانشگاه باقرالعلوم(ع) بر سر مزار شهدای گمنام مدفون در این دانشگاه حضور پیدا کرد و آن طور که خبرگزاری حوزه گزارش داده، ضمن ادای احترام به شهدای دفاع مقدس گفته بود: متأسفانه افراد زیادی به دلیل جنگی که بر کشور ایران تحمیل شده بود، کشته شدند.

الکساندر کیس، از حضور در شهر مقدس قم و دانشگاه باقرالعلوم(ع) ابراز خرسندی کرد و آن را باعث افتخار دانست و بعد گفت: من مقدس بودن شهر قم را با مسجدهای زیبا و منظره‌های چشم‌نوازی که از این شهر در مسیر آمدن دیدم، درک کردم؛ همچنین سوهان قم را دوست دارم. دو کشور ایران و یونان دارای دو تمدن بزرگ هستند، از این جهت نکات زیادی برای ارتباط مشترک میان ما وجود دارد. هر چند جنگ ایران و یونان را باید جنگ عشق نامید، اما بابت آتش زدن آثار تاریخی عذرخواهی می‌کنم. اشتراکات زیادی برای ارتباط دو کشور ایران و یونان وجود دارد، از جمله در فلسفه و این‌که افلاطون نقش عمده‌ای در شکل‌گیری فلسفه اسلامی داشته است.

چرا آقای سفیر عذرخواهی کرد؟

در سال ۴۶۵ قبل از میلاد، تخت جمشید که در پارسه واقع شده بود به عنوان پایتخت هخامنشیان معرفی شد. همین کافیست که تصور کنیم اگر اسکندر مقدونی آن را به آتش نکشیده بود، امروز چه دانش عظیمی درباره تاریخ و فرهنگ ایران در اختیار داشتیم و چه چیزها به جز الواح گلی، معماری قصرها و شیوه شهرسازی این مجموعه برایمان باقی مانده بود.

عده‌ای معتقدند تخت جمشید را کسی به نام جمشید ساخته است، در حالی که متخصصان و مهندسان و هنرمندانی از آشوریان، مصریان، اوراتوئیان، بابلیان، لودیان، ایونیان، هندوان و سکائیان در ساخت آن مشارکت داشته‌اند.

تخت جمشید از بناهای متعددی تشکیل شده که به مرور شکل گرفته بودند؛ بناهایی چون دروازه ملل، کاخ‌های آپادانا، تچر، هدیش، سه‌در، شورا، صد ستون و کاخ ملکه. آرامگاه اردشیر سوم و خزانه شاهی از دیگر بخش‌های تخت جمشید است و از معماری، آرایش و نقوش بنا که بگذریم در شیوه اجرا و مهندسی ساخت و ساز آن نکات قابل تاملی وجود دارد که پرده از شکوه تمدن ایرانی برمی‌دارد.

تصور کنید که چنین بنایی که احتمالا همه درباره‌اش می‌دانیم و با آن آشنا هستیم، در سال ۳۳۰ قبل از میلاد، در آتش سوخت و عامل آن کسی نبود جز اسکندر مقدونی، امپراتوری که یونان باستان بخشی از قلمرو عظیم پادشاهی او محسوب می‌شد.

اسکندر چرا تخت جمشید را به آتش کشید؟

بین ایران و یونان باستان به عنوان دو امپراتوری بزرگ جنگ‌های زیادی در طول تاریخ درگرفت اما جنگی که آقای سفیر را وادار به عذرخواهی کرده به زمانی برمی‌گردد که اسکندر مقدونی بالاخره ایران را فتح کرد.

در روایت‌های تاریخی آمده: بعد از سال‌ها نبرد، داریوش سوم از اسکندر شکست خورد و اسکندر در تعقیب او شوش را تصرف کرد، اما هدف اسکندر فتح پارسه یا همان تخت جمشید بود که قلب امپراتوری ایران به حساب می‌آمد. به همین دلیل اسکندر به سمت تخت جمشید یا پرسپولیس رفت و با وجود مقاومت‌هایی که با آنها روبه‌رو شد، توانست آنجا را فتح کند.

اسکندر تخت جمشید را گرفته بود و ایران را فتح کرده بود و آن را به زمره امپراتوری وسیعش درآورده بود اما چرا آن را به آتش کشید؟

در مورد آتش زدن تخت جمشید دو روایت وجود دارد:

روایت اول: اسکندر آگاهانه تخت جمشید را آتش زد زیرا از این مکان دستور حمله به یونان صادر شده بود و او این کار را برای شکستن غرور ایرانیان انجام داد.

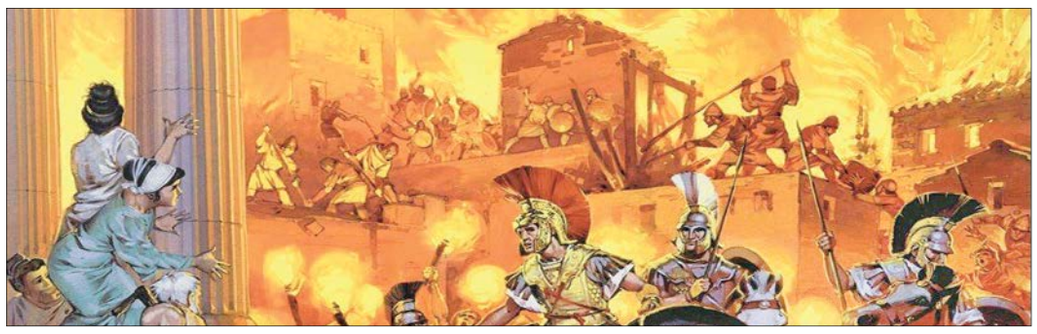

روایت دوم: جشنی به مناسبت فتح ایران برپا شده بود و در آن جشن معشوقه اسکندر که در حالت مستی بوده، با مشعلی که در دست داشته، پرده کاخ را آتش می‌زند که باعث آتش گرفتن کل بنا می‌شود.

به نظر می‌رسد به هر دو روایت ایرادهایی وارد است؛ مشکل روایت اول این است که نگاه داشتن تخت جمشید برای اسکندر منفعت بیشتری داشت تا به آتش کشیدنش و روایت دوم انگار ساخته شده که به نوعی اسکندر مقدونی تبرئه شود چون به هر حال هر عقل سلیمی می‌داند که به آتش کشیدن تخت جمشید کار معقولی نبوده است.

شاید هرگز با پاسخ این سوال تاریخی دست پیدا نکنیم اما بدون تردید در تمام سال‌هایی که ایران و یونان باستان با هم نبرد کرده‌اند، ویرانی‌های بسیار هم در ایران و هم در یونان رخ داده، آثار تاریخی ارزشمندی از بین رفته و آدم‌های بسیاری به کام مرگ فرستاده شده‌اند، چه چیزی باعث شده که دیمیتری الکساندر جنگ بین ایران و یونان را جنگ عشق نامیده است؟ باید امیدوار بود در این باره مترجم اشتباه کرده باشد!

پشت صحنه

لیمو توی چای نچکانید!

احتمالا برایتان جالب باشد که بخواهید بدانید بر و بچه‌های فرهنگی موقع نوشتن گزارش و مقدمات مطالب صفحه، چه بحث‌هایی با هم سر میز دارند. احتمالا چیزهایی از این قبیل به ذهن‌تان برسد که مثلا درگیری‌های عراق و لبنان و بارسلون و پاریس به کجا رسیده یا این‌که فلان کتاب آقای بهمان نویسنده که عامدانه با غلط‌های املایی منتشر شده و الان روی میز است چقدر ضعیف یا قوی است یا امثالهم! خب تا حدی این حدس‌ها درست است و تا حدی هم اشتباه. مثلا شاید جالب باشد بدانید که یکی از بحث‌های روز گذشته میز فرهنگی این بود که چکاندن لیمو داخل چای‌کار درستی هست یا نه؟!

درست از این جهت که حرارت و دمای بالا باعث از بین بردن ویتامین C لیمو و نارنگی و پرتقال و امثالهم می‌شود. خب بعد از بحث‌های متعدد، گروه به این نتیجه رسید که چکاندن لیمو درون چای، هیچ منفعتی برای سلامتی ندارد. خلاصه اگر طالب ویژگی‌های مفید لیمو هستید، آن را نه در داخل استکان و فنجان چای بلکه داخل لیوان آب بچکانید. خب تا دوستان سردبیری نیامده و دست و پای ما را جمع نکرده‌اند، درس سلامتی و دانش را تمام کنیم و برویم سر وقت سوژه‌های فرهنگی خودمان!

و اما بعد... استاد علی رستگار برایتان صفحه بسته باقلوا! استاد به مناسبت تولد مرحوم پیمان ابدی از معروف‌ترین بدلکاران ایرانی، صفحه ۱۱ امروز را اختصاص داده به بحث بدلکاری و سراغ یکی از بدلکاران سینما رفته و مفصل با او به گفت‌وگو نشسته. حالا این را نگذارید به حساب نان قرض دادن ما ولی گفت‌وگوی بامزه و با نمکی از آب درآمده. شما را به خواندن این گفت‌وگو دعوت می‌کنیم تا بدانید پشت صحنه سکانس‌های درگیری و بزن بهادری که توی فیلم‌ها می‌بینید چه خبر است. اینها را که می‌خوانید تازه متوجه می‌شوید که چرا می‌گویند دو قشر پول خون‌شان را می‌گیرند: خلبان‌های نظامی و بدلکاران!

بحث حذف و اضافه‌هایی که در درس‌های ادبیات فارسی دانش‌آموزان شده هم این روزها حسابی گرد و خاک به‌پا کرده و حاشیه و حرف و حدیث به‌دنبال داشته. حالا صابر محمدی رفته سراغ این ماجرا و این دعواها را بررسی کرده. زینب مرتضایی‌فرد هم رفته با یک کارشناس این حوزه که هم روزنامه‌نگار است و هم ادبیاتی و هم سابقه تدریس ادبیات داشته و درباره این مساله حرف زده. ته قضیه هم این شده که آش آنجوری هم شور نشده که این روزها می‌گویند. این گزارش را هم می‌توانید در صفحه ۱۲ بخوانید. تعطیلات خوبی داشته باشید؛ لیمو هم توی چای نچکانید! تا بعد!